

Cẩm nang liên văn hóa
cho người Việt mới nhập cư

Biết rõ mọi việc ở Đức

Europäische Union

Dự án được đồng tài trợ bởi Quỹ Tị nạn, Di cư và Hòa Nhập

**GOETHE
INSTITUT**

Sprache. Kultur. Deutschland.

Thông tin xuất bản

Viện Goethe Hà Nội, Việt Nam

WILFRIED ECKSTEIN
Viện trưởng

MAREIKE STEINBERGER
Trưởng phòng ngôn ngữ

NGUYỄN THANH HƯƠNG
Điều phối viên dự án AMIF

Tác giả: FRAU ANNEMARIE WICK

Viện Goethe Hà Nội
56-58-60 Nguyễn Thái Học
Ba Đình, Hà Nội
Việt Nam
Tel. (+84 24) 3734 2251/52/53
Email: info-hanoi@goethe.de

www.goethe.de/vietnam

 Goethe.Institut.Hanoi

Số điện thoại khẩn cấp
Xe cấp cứu (y tế) **112**
Cứu hỏa **112**
Cảnh sát **110**
Cơ quan chính quyền **115**

Bộ Ngoại giao Đức
www.auswaertiges-amt.de

Tìm thuê chỗ ở
www.immoscout.de
www.meinestadt.de
www.immonet.de
www.wg-welt.de
www.wg-suche.de

Tìm hiệu thuốc
www.aponet.de
0800 00 22 8 33

Cơ quan đặc trách về hòa nhập
www.bundesauslaender-beauftragte.de/auslaender-beauftragte-bundes-laender.html

Thời gian giải trí
www.meinestadt.de

Cơ quan chịu trách nhiệm
www.behoerdenfinder.de

Đại sứ quán Việt Nam
www.vietnambotschaft.org
Elsenstraße 3, 12435
Berlin-Treptow
sqvnberlin@t-online.de
030 53630108

Trang web cho người nhập cư
www.make-it-in-germany.com

Sở ngoại kiều, khóa bồi dưỡng hòa nhập, tư vấn nhập cư
webgis.bamf.de

Tổng lãnh sự quán Việt Nam
vietnam-generalkonsulat.de
Villa Hanoi, Kennedy-Allee
49, 60596 Frankfurt am
Main
069 795 3365-0

Thông tin về nước Đức
www.tatsachen-ueber-deutschland.de/vi

Biết rõ mọi việc ở Đức

6 Định hướng

8 Tổ ấm mới của tôi

13 Đi lại trong nước Đức

17 Ai giúp tôi trong trường hợp
khẩn cấp?

21 Tiên của tôi

25 Gia đình và con cái

30 Thời gian giải trí

33 Bồi dưỡng và tư vấn

36 Những gợi ý ứng xử: một
cẩm nang về nước Đức

Danh sách những việc cần làm trước khi đi,
khi nhập cảnh, khi đăng ký tại sở hộ tịch, sở ngoại kiều

Định hướng

Có quên gì không? Danh sách những việc cần làm trước khi đi

- Hộ chiếu và thị thực (Visa)
- Vé máy bay
- 5 ảnh hộ chiếu
- Xác nhận bảo hiểm du lịch
- Giấy chứng nhận tiêm phòng

Có thể cần thêm

- Tài liệu chuyên ngành về ngành nghề đã được đào tạo
- Giấy khai sinh / Giấy chứng nhận kết hôn (bản gốc và bản dịch có công chứng)
- Bằng cao học, bằng đại học, bằng trung học phổ thông, bằng điểm mới nhất (bản gốc và bản dịch có công chứng)
- Lý lịch tư pháp (bằng tiếng Anh)

Sau khi đến Đức, tôi phải làm gì đầu tiên?

1. Tìm nơi ở (xem chương 2-Tổ ấm mới của tôi)
2. Đăng ký tại chính quyền địa phương (xem bên dưới). Tại đây bạn nhận được giấy chứng nhận đăng ký.
3. Sở ngoại kiều. Tại đây bạn sẽ nhận được giấy phép lưu trú. Hãy đặt lịch hẹn càng sớm càng tốt.
4. Mở tài khoản ngân hàng. Bạn cần có một tài khoản ngân hàng để có thể chuyển khoản tiền thuê nhà và nhận tiền lương. (xem chương 5-Tiền của tôi)

Tôi đăng ký tại Đức thế nào và ở đâu?

Tất cả mọi người sống ở Đức đều phải đăng ký. Muộn nhất là một tuần sau khi chuyển đến nơi ở mới, bạn phải trực tiếp đến sở hộ tịch của địa phương đó để đăng ký (còn gọi là Bürgeramt hay Bürgerbüro),

Tôi phải mang theo gì khi đi đăng ký?

Hãy mang hộ chiếu của bạn, thị thực (Visa) / giấy phép lưu trú, hợp đồng thuê nhà và tờ khai đăng ký đã điền đầy đủ. Bạn hãy hỏi trước sở hộ tịch nơi bạn sẽ đăng ký là bạn cần những giấy tờ gì. Bạn có thể điền tờ khai đăng ký trên mạng. Những trang web sau đây có thể giúp ích cho bạn: www.sympat.me, www.berlin.de

Để không phải đợi lâu, tốt nhất bạn nên đặt lịch hẹn tại sở hộ tịch qua điện thoại hoặc qua mạng. Tại đó, bạn sẽ nhận được giấy chứng nhận đăng ký. Bạn sẽ phải trình tờ giấy này ví dụ như khi mở tài khoản ngân hàng, ký hợp đồng bảo hiểm hay hợp đồng điện thoại.

Tôi có thể tìm sở hộ tịch ở đâu?

Bạn có thể tìm địa chỉ của sở hộ tịch có thẩm quyền đối với bạn trên trang web của thành phố nơi bạn sinh sống, hoặc với mã bưu chính trên trang web www.umziehen.de/einwohnermeldeamt, hoặc tìm “Bürgeramt + [Tên thành phố và quận]” trên Google.

Khi nào tôi phải đến sở ngoại kiều?

Chỉ sau khi đã nhận được giấy chứng nhận đăng ký tại sở hộ tịch, bạn mới đến sở ngoại kiều, nơi bạn sẽ nhận được giấy phép lưu trú. Hãy đặt lịch hẹn sớm nhất có thể. Trong mọi trường hợp bạn cần lưu ý đặt lịch hẹn tại sở ngoại kiều trước khi thị thực hết hạn.

Bạn có thể tìm thấy danh sách các cơ quan cho người nước ngoài tại đây:

www.auslaenderaemter.de

Thông tin về Berlin:

www.berlin.de/lab0/willkommen-in-berlin

Chỗ ở, Internet và điện thoại, mua sắm

Tổ ấm mới của tôi

Làm thế nào để tôi tìm được một căn hộ?

Tại Đức, hầu hết mọi người sống trong căn hộ thuê. Giá thuê mỗi căn hộ rất khác nhau, tùy thuộc vào thành phố, khu phố và diện tích. Tiền thuê một căn hộ từ hai đến ba phòng đã được trang bị nội thất vào khoảng 500 đến 1200 Euro một tháng.

Sinh viên và thanh niên thường thuê một phòng trong căn hộ và sống chung với những người khác như một cộng đồng trong căn hộ đó. Mọi người trong căn hộ dùng chung phòng tắm, bếp và phòng khách. Thuê thế này rẻ hơn là một mình thuê cả một căn hộ. Thông thường có một người thuê chính cho những người khác thuê lại từng phòng trong căn hộ. Những người này gọi là “người thuê lại” và phải được người cho thuê nhà chấp thuận.

Một vài nơi và chỗ làm cung cấp căn hộ cho nhân viên và căn hộ dịch vụ với giá cả phải chăng, ví dụ như cho y tá và điều dưỡng viên. Hãy hỏi nơi bạn làm việc để biết thêm chi tiết.

Đơn giản nhất là tìm căn hộ trên mạng, ví dụ như www.immoscout.de, www.meinestadt.de, www.immonet.de và nhiều trang web khác nữa.

Chỗ ở giá rẻ: Bạn có thể tìm phòng để thuê lại trong một căn hộ ở chung trên trang web www.wg-welt.de hoặc www.wg-suche.de

Tôi trả tiền thuê nhà thế nào? Và những chi phí nào đã có trong tiền nhà?

Tiền nhà được quy định trong hợp đồng thuê nhà. Chi phí sử dụng căn hộ được gọi là tiền thuê lạnh. Ngoài ra còn có thêm các phụ phí.

Các phụ phí bao gồm tiền điện, sưởi, ga, nước và nước thải, và các chi phí khác như thang máy, chi phí chiếu sáng ngoài trời và cầu thang, làm sạch đường phố và xử lý rác thải, thuế đất, phòng giặt, quần gia, bảo hiểm.

Người cho thuê phải ghi rõ các chi phí người đó yêu cầu, và các chi phí đó được chia cho người thuê nhà phải chịu như thế nào.

Bạn cần lưu ý là các phụ phí ở Đức khá cao. Phụ phí thường được gọi là “khoản tiền nhà thứ hai”. Bạn phải tính thêm khoảng một phần ba tiền thuê lạnh. Phần lớn nhất của phụ phí là tiền sưởi và tiền nước nóng.

Làm thế nào để tôi có thể kết nối Internet và điện thoại trong căn hộ của mình?

Có nhiều nhà cung cấp dịch vụ Internet và điện thoại. Chi phí nối mạng vào khoảng 20 Euro một tháng, tùy thuộc vào từng loại và tốc độ. Việc so sánh giá cả và hỏi ý kiến bạn bè và đồng nghiệp là cần thiết. Bạn cần lưu ý rằng việc nối mạng thường mất nhiều thời gian và dịch vụ tư vấn khách hàng không phải lúc nào cũng tốt. Khái quát về giá cả có thể tìm thấy tại trang web www.onlinekosten.de

Mỗi hộ phải trả một khoản phí cho đài phát thanh (Rundfunkbeitrag) dành cho Tivi và Radio. Khoản phí này là 17,50 Euro mỗi tháng. Bạn có thể đăng ký trên mạng tại đây: www.rundfunkbeitrag.de (Đối với điện thoại di động: xem ở phần dưới)

Tại Đức, tội sao chép lậu sẽ bị phạt tiền và thậm chí là phạt tù. Nếu vi phạm luật bản quyền sẽ bị truy cứu. Những tác phẩm âm nhạc, phim, phần mềm, ảnh và sách điện tử không được tải xuống hoặc sao chép bất hợp pháp. Đặc biệt, việc tải xuống và tải lên qua mạng thông qua các trang web trao đổi bất hợp pháp trên mạng, ví dụ như với phần mềm Torrent, sẽ bị truy cứu và bị xử phạt. Ngoài ra bất cứ ai buôn bán sản phẩm sao chép lậu để kiếm lời, sẽ bị phạt rất nặng, bên cạnh phạt tiền còn bị phạt tù giam đến 5 năm.

Quyền và nghĩa vụ của người thuê nhà?

Câu hỏi này đã được đặt ra từ lúc tìm nhà: Ví dụ chủ nhà có thể hỏi về thu nhập và tình hình tài chính của bạn. Bạn cũng phải nói thật là có bao nhiêu người sẽ sống trong căn hộ. Những chủ nhà không được phép hỏi xem bạn đã kết hôn chưa, hoặc bạn có định có con không.

Giữ yên tĩnh ban đêm: Để không làm phiền giấc ngủ của hàng xóm và những người sống cùng nhà, bạn không được làm ồn trong nhà từ 22 giờ đêm đến 6 giờ sáng – ví dụ như không được nghe nhạc to hay xem Tivi quá ồn, không gọi, hò hét, hát, đi lại âm ỉ, đóng cửa mạnh, sử dụng máy giặt hoặc máy hút bụi, không ném chai thủy tinh vào thùng thu gom rác, không đập búa, khoan. Bạn cũng nên tránh làm ồn vào buổi trưa và cuối tuần.

Thú nuôi: Vật nuôi nhỏ nhất trong chuồng và bé cá nhỏ được cho phép (chim hoàng yến, chim anh vũ, chuột lang, cá cảnh). Cơ bản thì mèo và chó không bị cấm trừ khi chúng làm phiền những người khác cùng sống trong căn hộ (làm ồn, cắn, nhày, cắn, mùi hôi). Tốt nhất bạn nên nói chuyện với chủ nhà trước khi mua chó mèo. Bạn khó có thể được phép nuôi gà, vịt, dê hoặc những động vật khác trong căn hộ, ngoài bạn công hoặc trong vườn. Thông thường không được phép nuôi chúng trong thành phố, vì những loài động vật này làm ồn cho các nhà xung quanh. Ngoài ra bạn phải lưu ý là ở Đức có Luật bảo vệ động vật và Luật vệ sinh rất nghiêm ngặt.

Nướng thịt: Sử dụng vỉ nướng thịt trên ban công, trong sân hoặc ngoài vườn bị cấm tại một số nhà, vì khói có thể quấy rầy những nhà xung quanh. Điều cấm này cũng áp dụng với việc đốt lửa và đốt các đồ vật.

Nội quy ngôi nhà: Thông thường thì một bản nội quy nhà (hoặc hợp đồng thuê nhà) quy định việc sống chung trong nhà, ví dụ như việc đỗ xe, sử dụng tầng hầm và phòng giặt, giữ sạch cầu thang và các quy định an ninh như việc khóa cửa.

Tôi sưởi ấm căn hộ thế nào?

Mùa đông ở Đức rất lạnh. Các căn hộ cho thuê được sưởi ấm ít nhất từ ngày 1 tháng 10 đến ngày 1 tháng 4 với hệ thống sưởi trung tâm bằng khí tự nhiên hoặc dầu cho đến 20-22 độ. Chủ nhà đảm bảo rằng lò sưởi hoạt động tốt. Bạn có thể tự điều chỉnh mức độ sưởi trong căn hộ. Sau đây là một vài mẹo giúp bạn tiết kiệm năng lượng và chi phí sưởi ấm:

- Sưởi không bao giờ tắt hoàn toàn, kể cả khi bạn không ở nhà. Thường xuyên làm nóng lại một căn phòng lạnh sẽ tốn kém hơn việc giữ nhiệt độ phòng trong khoảng 16 độ khi bạn đi vắng trong ngày, và trong khoảng 12 độ khi bạn đi vắng vài ngày.
- Nên đặt sưởi ở những nhiệt độ sau: 22 độ trong phòng tắm, 20 độ trong phòng khách, 18 độ trong bếp và phòng ngủ, 15 độ ngoài hành lang.
- Không để mở cửa giữa các phòng có sưởi trong căn hộ.
- Thông gió đúng cách: Mở hoàn toàn cửa sổ hàng sáng và hàng tối (chỉ khoảng 5 phút), rồi sau đó đóng lại. Tắt sưởi khi mở cửa sổ.
- Giữ tường và lò sưởi thông thoáng: Đặt đồ nội thất cách tường một khoảng trống để không khí ấm lưu thông tốt hơn và giúp bạn tiết kiệm năng lượng. Do đó bạn nên đặt đồ đạc cách tường ít nhất 5cm.
- Nhiệt thường thoát qua cửa sổ. Cửa sổ sẽ cách nhiệt tốt hơn nếu bạn đóng cửa chớp hoặc rèm cửa.
- Không nên để nước nóng lên quá 60 độ.

Vứt rác ở đâu?

Ở Đức, việc phân loại rác rất quan trọng và là nghĩa vụ của tất cả mọi người. Phân loại rác có nghĩa là rác phải được phân loại tùy thuộc chất liệu vào các thùng khác nhau. Ban đầu thì điều này khá phức tạp, và đôi khi chính người Đức cũng phải hỏi lại.

Rác sẽ không bị thiêu hủy, mà sẽ được thu gom và tái sử dụng (tái chế). Do đó nhiều thùng rác

được đặt trong sân phía trước hoặc sau nhà bạn. Các thùng có màu sắc nhất định và đều được ghi rõ. Lưu ý: Các vùng quy định màu thùng rác và quy tắc phân loại khác nhau, vì vậy bạn nên luôn luôn lưu ý ghi chú trên thùng rác. Ở Berlin quy định như sau:

Thùng xanh dương: Giấy

Báo, bao bì bằng giấy, các tông, sách, vở, giấy gói quà.

Thùng nâu: Rác hữu cơ

Thức ăn thừa, hoa quả, rau, thịt, vỏ trứng, xương, hoa, chè túi lọc, bã cà phê. Không bao gồm chất lỏng.

Thùng da cam/vàng: Vật liệu tái chế, bao bì nhựa, kim loại, vật liệu hỗn hợp: hộp sữa chua, bàn chải đánh răng, hộp các tông đựng đồ uống (Tetra Pak – một hãng sản xuất hộp các tông đựng đồ uống), vỏ đồ hộp, nhôm, sắt tây, ống tuýp (v/d tuýp kem đánh răng), chai dầu gội, chai sữa tắm, giấy bóng, bao bì xốp, túi ni lông, dao đĩa nhựa, hộp xịt rỗng không có ký hiệu chất nguy hiểm (chất độc, chất dễ nổ, chất dễ cháy,...). Trong siêu thị ở một số nơi cũng có túi rác màu vàng cho các loại rác này.

Thùng xanh lục: Thủy tinh

Chú ý: Nhiều chai lọ đựng đồ uống bằng thủy tinh hoặc nhựa không được vứt vào các thùng này, chúng phải được đem trả lại cửa hàng sau khi đã dùng hết (“Mehrwegflaschen”, “Pfandflaschen” – chai dùng nhiều lần – v/d như chai bia, chai cô ca). Trong giá khi mua đã bao gồm một khoản tiền bạn sẽ được nhận lại khi đem chai đi trả. (cũng giống như trả chai bia và chai nước ngọt ở Việt Nam sau khi uống hết).

Chỉ được vứt “Einwegläser”, “Einwegflaschen” – chai lọ dùng một lần vào những thùng này, v/d như chai rượu vang và lọ đựng đồ ăn sẵn (không bao gồm chai lọ vỡ, mảnh thủy tinh, gương và bóng đèn! Những đồ này phải vứt vào thùng dành

cho rác không được phân loại).

Thủy tinh phải được phân loại theo màu: Thùng thủy tinh trắng chỉ dành cho thủy tinh trong suốt không màu, thùng thủy tinh nâu chỉ dành cho thủy tinh màu nâu, thùng thủy tinh xanh lục dành cho thủy tinh màu xanh lục, xanh dương, vàng và các màu khác.

Thùng đen/ghi: rác thải gia đình/ các loại rác còn lại - rác không được phân loại

Tã lót, bông ngoáy tai, băng vệ sinh và các sản phẩm vệ sinh, xốp rửa bát, túi máy hút bụi, bát đĩa vỡ, chai lọ vỡ, mảnh thủy tinh và gương, tro, mẩu thuốc lá, phân vật nuôi.

Rác đặc biệt

Không được vứt những đồ vật sau, chúng chứa những thành phần nguy hiểm, độc hại và do đó phải được xử lý tại cửa hàng hoặc các điểm thu gom đặc biệt (các bãi rác tái chế):

Pin

Ắc quy

Đèn tiết kiệm điện

Đèn ống huỳnh quang

Thiết bị điện cũ và hỏng (Máy sấy, điện thoại di động, máy nướng bánh mì, cục sạc,...)

Các hóa chất độc hại

Rác cống kênh – không vứt vào thùng

Những đồ vật to không vừa thùng rác được gọi là rác cống kênh sẽ được thu gom riêng. Chúng được quy định riêng theo từng khu vực; ví dụ như đệm, đồ nội thất cũ và hỏng, thảm.

Thêm thông tin tại: trenntstadt-berlin.de, www.bsr.de

Làm thế nào để đăng ký số điện thoại di động?

Bạn được chọn giữa trả trước, trả sau hoặc ký hợp đồng với một nhà mạng di động. Nếu chọn trả trước, bạn cần mua một chiếc điện thoại di động,

một thẻ Sim và tài khoản với thẻ nạp trả trước. Bạn có thể mua thẻ này ở ki-ốt hoặc trạm xăng. Với một hợp đồng trả sau không có chi phí cơ bản thì bạn sẽ nhận được hóa đơn vào cuối tháng. Bạn có thể ký hợp đồng điện thoại di động với chi phí cơ bản hàng tháng, có hoặc không kèm điện thoại di động, cùng với mạng điện thoại và Internet tốc độ cao tại cửa hàng của nhiều nhà mạng ở mỗi thành phố hoặc trên mạng. Sau đây là trang web so sánh giá (giữa các nhà mạng và các loại hợp đồng) www.check24.de, www.chip.de hoặc www.billiger-telefonieren.de. Bạn cần lưu ý rằng hợp đồng hòa mạng điện thoại sẽ được tự động gia hạn nếu bạn không báo hủy.

Mua sắm ở đâu thì rẻ?

Bạn có thể mua đồ ăn và các đồ dùng hàng ngày trong siêu thị ở mọi khu phố. Rẻ nhất là mua ở các cửa hàng giảm giá, đó là các chuỗi siêu thị lớn như Aldi, Lidl và Netto. Trong những siêu thị này còn có những đợt khuyến mại đặc biệt với giá rẻ.

Khi nào thì các cửa hàng mở cửa?

Giờ mở cửa của các cửa hàng khác nhau tùy thuộc vào thành phố. Các siêu thị và cửa hàng lớn thường mở từ thứ hai đến thứ sáu từ 10 đến 20 hoặc 22 giờ, một vài nơi mở từ 7 giờ. Vào các ngày thứ bảy, tùy từng nơi, các cửa hàng đóng cửa lúc 16, 18, 20 hoặc 22 giờ. Hầu hết các cửa hàng đóng cửa ngày chủ nhật. Nhưng còn có các siêu thị nhỏ và ki-ốt mở cửa ngày chủ nhật, một vài nơi còn mở vào buổi đêm hoặc mở 24 giờ. Một số hàng bán cũng mở cửa buổi sáng chủ nhật. Bạn có thể mua đồ ăn gần như bất cứ lúc nào ở trạm xăng, nhưng đắt hơn nhiều.

Tôi nên trả tiền mặt hay trả bằng thẻ?

Ở nhiều nước, bạn có thể trả bằng tiền mặt, thẻ EC hoặc thẻ tín dụng.

Tôi có thể mua hàng qua mạng không?

Bạn có thể đặt mua nhiều thứ qua mạng. Bạn có thể chuyển tiền (bằng tài khoản ngân hàng), trả

bằng thẻ qua mạng hoặc trả tiền mặt khi nhận hàng ("per Nachnahme - trả tiền khi giao hàng")

Tôi có thể mặc cả không?

Không, trong phần lớn các trường hợp thì giá đã được niêm yết, mặc cả và thương lượng giá cả không phổ biến ở Đức.

Tôi có thể mua đồ ăn Việt Nam ở đâu?

Cửa hàng châu Á có ở nhiều thành phố tại Đức, ở đó có nhiều loại thực phẩm phong phú nhập khẩu từ Việt Nam và các sản phẩm khác nữa. Ở Berlin có rất nhiều cửa hàng, một vài nơi trong số đó là:

Trung tâm Đồng Xuân (Chợ Đồng Xuân) (6 khu chợ lớn), Herzbergstr. 128-139, 10367 Berlin Lichtenberg, Tel. 030 55 15 20 38, mở cửa thứ tư đến thứ hai 10 đến 20 giờ, đóng cửa thứ ba, www.dongxuan-berlin.de

Go Asia, Turmstraße 29, 10551 Berlin Moabit, Tel. 030 8958 0600, mở cửa thứ hai đến thứ bảy 9-21 giờ, www.facebook.com/GoAsiaSupermarkt

Siêu thị Asia Mekong, Henriette-Herz Platz 1, 10178 Berlin Mitte, Tel. 030 247 82 82, mở cửa thứ hai đến thứ bảy 10-20 giờ.

Tôi có thể đổi hoặc trả hàng không?

Khi bạn mua hàng qua mạng hoặc đặt giao hàng, bạn có quyền trả hàng không cần lý do trong vòng 14 ngày (ngoại lệ: thực phẩm), và nhận lại tiền. Trong các cửa hàng bình thường thì quyền này không được pháp luật quy định, nhưng có nhiều cửa hàng vẫn cho đổi hàng hóa của họ theo yêu cầu dù họ không bắt buộc phải làm vậy. Sau khi trả hàng khách hàng sẽ nhận lại tiền, phiếu mua hàng hoặc một sản phẩm mới (trừ một số hàng hóa, trong đó có thực phẩm, đồ lót, mỹ phẩm, hoa, CD và DVD đã mở).

Phương tiện giao thông công cộng và cá nhân

Đi lại trong nước Đức

Có những phương tiện giao thông công cộng nào?

Ở mỗi thành phố ở Đức bạn đều có thể đi xe buýt, tàu điện, tàu điện ngầm và tàu hỏa (tàu đường sắt đô thị) rất nhanh và thuận tiện đến khắp mọi nơi. Bạn có thể tìm thấy bến tàu xe ở rất gần nhà. Lộ trình các chuyến tàu xe có trên mạng, bạn có thể xem tổng quát trên trang web www.bahnen-und-busse.de (phân loại theo thành phố). Bạn có thể mua vé ở các máy bán vé tự động. Các máy đó được đặt ở bến hoặc trên xe buýt/trên tàu. Nếu bạn không chắc chắn thì hãy hỏi tài xế. Có vé cho 1 chuyến đi, vé tuần, vé tháng hoặc vé năm. Bạn cũng có thể mua vé tuần, vé tháng và vé năm ở ga tàu.

Thông thường có một ứng dụng trên điện thoại di động để xem lộ trình và mua vé các phương tiện giao thông công cộng.

Link-Tipp: [handyticket.de](#)

Bạn lưu ý là có nhiều vùng tàu xe chạy xa gần khác nhau, cách mua vé dài hạn, giá vé và giảm giá – bằng cách này bạn thường tiết kiệm được tiền. Trẻ em dưới 6 tuổi được miễn phí, dưới 14 tuổi được giảm giá. Chó và xe đạp phải mua vé riêng. Bạn có thể tìm thêm thông tin trên trang web của công ty vận tải thành phố nơi bạn sinh sống. Ví dụ như Berlin www.bvg.de, München www.mvv-muenchen.de

Làm thế nào để tôi có thể đi từ thành phố này sang thành phố khác ở Đức?

Các tuyến đường xa hơn ở Đức bạn có thể đi bằng tàu hỏa hoặc xe buýt đường dài. Thông thường đi bằng tàu nhanh hơn và tiện nghi hơn, còn xe buýt đường dài thì rẻ hơn. Đi bằng xe buýt từ Berlin đến Hamburg mất khoảng 3 tiếng, tùy theo tình trạng giao thông. Nếu đi bằng tàu hỏa tuyến đó thì thời gian đi lại tùy thuộc vào loại tàu: đi tàu ICE mất 1 tiếng 42 phút, đi tàu EC/IC (Eurocity / Intercity) mất 2 tiếng và đi tàu IRE (Interregio Express) mất 3 tiếng.

Lộ trình và giá vé có trên các trang web:

www.bahn.de
www.fernbus.de

Lời khuyên: Nên tìm sớm các đợt giảm giá và giá đặc biệt ("Sparrpreis-Finder" khi đi tàu hỏa). Đối với các chặng đường dài bạn cũng có thể đi bằng máy bay.

Sân bay quốc tế có ở Berlin, Frankfurt, München, Hamburg, Köln/Bonn, Bremen, Dresden, Düsseldorf, Erfurt, Hannover, Leipzig/Halle, Münster/Osnabrück, Nürnberg, Saarbrücken, Stuttgart. Các chuyến bay nội địa cũng bay đến nhiều sân bay nội địa khác như Braunschweig, Dortmund, Friedrichshafen, Heringsdorf, Kassel, Rosstock-Laage, Lübeck-Blankensee, Neubrandenburg, Niederrhein, Paderborn/Lippstadt, Schwerin-Parchim, Siegerland, Sylt, Zweibrücken. Xem thêm tại: www.german-airports.de

Các hãng hàng không Lufthansa (www.lufthansa.com), Germanwings und Eurowings (www.eurowings.com) có những chuyến bay nội địa

Bạn có thể tìm chuyến bay và so sánh giá vé trên những trang web sau:

www.fluege.de
www.skyscanner.de
www.billigflug.de

So sánh giá vé tàu hỏa, xe buýt và máy bay:

www.goeuro.de

Tôi cần phải chú ý điều gì khi đi xe đạp?

Bạn có thể di chuyển bằng xe đạp rất tiện lợi và an toàn ở hầu hết các thành phố tại Đức. Các đường hoặc làn đường dành riêng cho xe đạp thường được đánh dấu trên đường phố. Tuy nhiên hiếm khi các chỗ đỗ xe được trông coi, vì vậy tốt nhất bạn nên khóa xe để phòng mất cắp. Bạn cần lưu ý là tất cả các quy định giao thông đều được áp dụng chặt chẽ cho người đi xe đạp (đặc biệt là đèn đỏ, ưu tiên bên phải, bật đèn khi đi buổi tối, đạp xe lúc say cũng như việc sử dụng điện thoại di động khi đi xe đạp đều bị cấm). Trẻ em dưới 7 tuổi chỉ được ngồi trên ghế xe đạp dành cho trẻ em chắc chắn, được lưu hành hoặc ngồi trong xe kéo (gắn vào xe đạp). Ngoài những cách đó ra thì việc đèo thêm người trên xe đạp là bị cấm.

Tôi có thể đi ô tô và xe máy ở Đức không?

Giấy phép lái xe nước ngoài của bạn chỉ có hiệu lực trong vòng 6 tháng đầu sau khi bạn chuyển nơi ở sang Đức. Nhưng để được phép lái xe, đầu tiên bạn cần một bản dịch giấy phép lái xe Việt Nam có công chứng, hoặc một bằng lái quốc tế. Sau 6 tháng bạn cần giấy phép lái xe Đức. Bạn phải viết đơn yêu cầu chuyển đổi bằng lái xe Việt Nam sang bằng lái xe Đức. Để làm điều này, bạn cần làm một bài thi lý thuyết và một bài thi thực hành. Bạn có thể nộp đơn tại sở giao thông tại nơi bạn ở. Có thể tìm hiểu thêm thông tin tại sở hộ tịch. Sau khi nộp đơn, bạn sẽ nhận được thông báo dự thi bằng văn bản. Chi phí chuyển đổi bằng lái và làm bài thi là 42,60 Euro.

Ô tô của bạn phải được đăng ký bằng tên bạn. Bạn có thể thực hiện việc này tại điểm đăng ký gần nơi bạn ở. Bạn có thể tìm hiểu thêm thông tin tại sở hộ tịch (như đoạn Tôi đăng ký ở Đức thế nào và ở đâu?). Bạn cần mang theo giấy tờ xe (giấy chứng nhận quyền sở hữu xe của bạn) và bảo hiểm ô tô khi đi đăng ký.

Ngoài ra trong nội thành ở Đức, bạn có nghĩa vụ phải dán nhãn môi trường (còn gọi là nhãn bụi mịn) vào mặt trong kính chắn gió của ô tô. Bằng cách đó, sự ô nhiễm không khí được kiểm soát tại những nơi được gọi là khu vực môi trường của thành phố. Chi phí cho nhãn dán là 9,90 Euro. Bạn có thể đặt mua tại đây: www.umwelt-plakette.de

Những quy định giao thông quan trọng nhất

Bạn bắt buộc phải biết các quy định sau (Danh sách dưới đây không đầy đủ)

Ưu tiên bên phải: Trừ khi được đánh dấu khác bằng biển giao thông, đèn giao thông hoặc ký hiệu trên mặt đất thì bất cứ phương tiện nào đi tới từ bên phải cũng được ưu tiên.

Vượt bên trái: Chỉ được vượt từ phía bên trái. Việc vượt một phương tiện khác từ bên phải bị cấm, kể cả trên đường cao tốc.

Ưu tiên người đi bộ: Người đi bộ luôn được ưu tiên trên đường dành cho người đi bộ sang ngang, trừ khi được điều chỉnh bởi đèn giao thông.

Đường xe đạp: Khi đi bộ, bạn không được phép đi vào làn đường trên vỉa hè được ký hiệu dành cho xe đạp.

Đèn giao thông: Trong bất cứ trường hợp nào cũng không được phép lái xe hoặc đi bộ sang đường lúc đèn đỏ. Rẽ phải khi đèn đỏ cũng bị cấm ở Đức.

Tốc độ

Chú ý: Những chỉ số sau chỉ có hiệu lực ở nơi không có biển báo giới hạn tốc độ.

Trong khu dân cư: tối đa 50 km/h

Ngoài khu dân cư: tối đa 100 km/h

Đường cao tốc: không giới hạn, nên đi tối đa 130 km/h

Giữ khoảng cách: Vì lý do an toàn, theo quy định phải giữ khoảng cách vừa đủ với xe đi trước. Việc đi quá gần xe phía trước và chen lấn bị cấm và rất nguy hiểm, mức tiền phạt có thể lên đến hàng trăm Euro. "Quy tắc một giây" giúp ước lượng xem khoảng cách đến xe phía trước đã đủ lớn chưa: Khoảng cách tối thiểu giữa các xe trong khu dân cư tương ứng với khoảng cách xe chạy được trong 1 giây (khoảng cách 15m khi đi 50 km/h hoặc 3 lần chiều dài ô tô), bên ngoài khu dân cư tương ứng với khoảng cách xe chạy trong 3 giây.

Dây an toàn: Mọi người trong xe, kể cả người ngồi phía sau, phải luôn luôn thắt dây an toàn khi xe chạy. Số người trong xe không được vượt quá số dây an toàn có trong xe. Trẻ em phải ngồi thắt dây an toàn trong ghế riêng trong ô tô dành cho trẻ em được cấp phép lưu hành cho đến năm 12 tuổi hoặc đến khi cao hơn 1,50 m.

Đèn: Mọi phương tiện giao thông đều phải bật đèn vào ban đêm, trong đường hầm hoặc khi điều kiện ánh sáng kém (ví dụ như sương mù hoặc mưa to). Cả đèn trước và đèn sau đều phải hoạt động tốt.

Lớp xe mùa đông: Mùa đông khi đường trơn do trên đường có nước đóng băng, có lớp tuyết bị nén chặt, có lớp tuyết nhão, có lớp sương đóng băng, bắt buộc phải dùng lớp lốp đặc biệt (gọi là lớp M+S).

Điện thoại di động: Chừng nào động cơ còn chạy hoặc xe đang đi thì cấm lái xe gọi điện mà không có phụ kiện nghe không phải cầm tay điện thoại.

Cấm lái xe khi say rượu hoặc khi bị ảnh hưởng của ma túy. Quy định này có hiệu lực với tất cả các phương tiện. Giới hạn Promille là 0,5.

Bấm còi: Nói chung, ở Đức người ta rất hiếm khi bấm còi. Chỉ được phép bấm còi khi bạn hoặc người khác gặp nguy hiểm, ví dụ như khi một người đi bộ bất ngờ qua đường mà không để ý. Được phép bấm còi ngắn trước khi vượt một phương tiện khác ở ngoài khu dân cư, trên đường cao tốc và quốc lộ. Việc bấm còi lúc xe khác chưa đi ngay khi đèn xanh hoặc để thúc giục một xe đi chậm bị cấm. Những quy định này cũng được áp dụng cho "Còi đèn" (nhảy đèn pha trong một khoảng thời gian ngắn).

Bạn có thể tìm thấy khái quát các vi phạm quy tắc giao thông và những khoản tiền phạt tương ứng tại đây: www.bussgeldkatalog.de

Ốm đau, tai nạn, hỏa hoạn, tội phạm, bạo lực, bảo hiểm trách nhiệm bắt buộc

Ai giúp tôi trong trường hợp khẩn cấp?

Làm gì khi bị ốm?

Bạn cần đến bác sĩ tại một phòng khám gần nhà. Bạn có thể tùy ý lựa chọn bác sĩ cho mình. Hầu hết mọi người luôn đến khám bác sĩ mà họ đã quen biết gần nơi ở của họ, chúng tôi gọi là “Bác sĩ gia đình”.

Tốt nhất bạn nên gọi điện cho phòng khám để đặt lịch hẹn. Bạn cũng có thể đến mà không đặt lịch, nhưng nếu vậy bạn thường phải đợi rất lâu.

Bảo hiểm y tế của bạn (quỹ bảo hiểm y tế) sẽ chịu chi phí điều trị và hầu hết các loại thuốc, do đó bạn không cần hoặc phải trả rất ít khi đi khám bác sĩ.

Không được quên: Bạn bắt buộc phải mang theo thẻ bảo hiểm y tế (Thẻ y tế) khi đi khám bệnh!

Làm thế nào để tìm bác sĩ?

Bạn có thể hỏi bạn bè quanh nhà xem họ đi khám bác sĩ nào. Trong thành phố có nhiều phòng khám ở các quận, tốt nhất nên tìm bác sĩ gần nơi bạn ở. Bạn cũng có thể tìm bác sĩ trong danh bạ điện thoại và trên trang web của Hiệp hội bác sĩ của hệ thống bảo hiểm y tế (KV) của bang nơi bạn ở.

Ví dụ ở bang Hesse: www.kvhessen.de → Arztsuche

Ví dụ ở Berlin: www.kvberlin.de → Arztsuche

Khi tôi bị ốm vào ban đêm hoặc cuối tuần?

Nếu phòng khám đóng cửa, bạn có thể quay các số 116 hoặc 117 (miễn phí) gọi đến nơi trực y tế. Bộ phận trực sẽ cho bạn biết phải tìm bác sĩ ở đâu.

Hoặc bạn có thể đến thẳng bệnh viện, ở đó phòng cấp cứu luôn mở cửa cả ngày lẫn đêm.

Bạn hãy mang theo thẻ bảo hiểm. Bảo hiểm y tế sẽ chịu chi phí điều trị.

Tìm bệnh viện trên trang web www.deutsches-krankenhaus-verzeichnis.de, bằng ứng dụng “Deutsches Krankenhaus Verzeichnis” – danh sách bệnh viện tại Đức.

Phải làm gì khi gặp tai nạn nghiêm trọng hoặc khi bị ốm nặng không thể tự đi lại được?

Bạn hãy gọi xe cấp cứu, xe sẽ nhanh chóng đến và đưa bạn đến bệnh viện.

Số điện thoại khẩn cấp: **112**

Cuộc gọi này miễn phí. Bạn có thể gọi bằng điện thoại di động hoặc máy bàn cả ngày lẫn đêm.

Hãy nói thật rõ ràng trên điện thoại:

Ai gọi - Tên của bạn.

Chuyện gì xảy ra - ví dụ như hai ô tô đâm nhau, ba người bị thương, một người bất tỉnh, hai người chảy nhiều máu.

Ở đâu - Địa điểm, phố và số nhà (gần nhất)

Bạn phải chờ nghe hướng dẫn qua điện thoại của bộ phận cứu hộ, không được đập máy.

Trong xe cấp cứu có một bác sĩ sẽ giúp bạn ngay lập tức. Hãy gọi xe cấp cứu trong trường hợp khẩn cấp, khi bạn không thể tự đến bác sĩ hoặc đến bệnh viện - ví dụ như khi gặp nguy hiểm đến tính mạng, bị thương rất nặng, khi bạn mất nhiều máu hoặc khi ngạt thở. Trong những trường hợp khẩn cấp, bảo hiểm y tế sẽ chịu chi phí vận chuyển cấp cứu đến bệnh viện (đôi khi bệnh nhân phải trả 10 Euro). Bác sĩ phải xác nhận bằng văn bản sự cần thiết của việc phải sử dụng xe cấp cứu.

Tôi có cần bảo hiểm y tế không?

Tại Đức, bảo hiểm y tế được luật pháp quy định. Có bảo hiểm y tế theo luật định và bảo hiểm tư

nhân. Là người lao động, theo luật, bạn bắt buộc phải có bảo hiểm theo luật định (nếu bạn có thu nhập hàng năm trước thuế dưới 57.600 Euro).

Hàng tháng bạn phải đóng tiền bảo hiểm y tế. Số tiền đóng phụ thuộc vào thu nhập của bạn. Vợ hoặc chồng và trẻ em dưới 25 tuổi không có thu nhập hoặc thu nhập thấp (tối đa 450 Euro) được bảo hiểm miễn phí. Bạn nhận được thẻ bảo hiểm từ hãng bảo hiểm của mình, bạn phải mang theo thẻ này khi đi khám bệnh. Bác sĩ sẽ tính phí trực tiếp với bảo hiểm y tế, bạn chỉ phải trả một khoản nhỏ cho chi phí điều trị tại bác sĩ.

Bảo hiểm y tế theo luật chịu các chi phí như phí điều trị, tiền thuốc, phí nằm viện (bao gồm tiền ăn), phí dịch vụ khi mang thai và khi sinh nở. Tuy nhiên thông thường bạn phải tự trả một phần chi phí dịch vụ - ví dụ như 10 Euro cho một ngày nằm viện, 10 Euro cho tiền thuốc, và trả phần lớn chi phí mua kính mắt và điều trị nha khoa.

Nếu thu nhập của bạn cao hơn 57.600 Euro một năm hoặc nếu bạn lao động tự do, bạn có thể mua bảo hiểm y tế tư nhân. Bằng cách này bạn có thể tự xác định dịch vụ và chi phí.

Thêm thông tin: www.krankenkassen.de

Tôi mua thuốc ở đâu?

Bạn có thể mua thuốc ở hiệu thuốc. Chú ý! Nhiều loại thuốc ở Đức buộc phải mua theo đơn. Điều đó có nghĩa là bác sĩ phải kê cho bạn một tờ giấy gọi là “đơn thuốc”. Bạn phải trình đơn thuốc tại hiệu thuốc để mua được thuốc.

Thuốc phải mua theo đơn là các loại thuốc như kháng sinh, thuốc giảm đau mạnh, thuốc chống trầm cảm, thuốc tránh thai. Bạn có thể mua các loại thuốc, vật dụng y tế sau tại hiệu thuốc không cần đơn: thuốc giảm đau nhẹ (Paracetamol,

Aspirin), thuốc cảm lạnh, băng vết thương, bao cao su và thuốc khử trùng. Hầu như bạn đều phải tự trả tiền, vì bảo hiểm y tế thông thường không chịu chi phí này.

Tôi tìm hiệu thuốc như thế nào?

Bạn có thể tìm hiệu thuốc gần nhà trên trang web www.aponet.de (vào mục “Service”; tại đó bạn cũng có thể tìm thấy hiệu thuốc cấp cứu mở ban đêm và cuối tuần) hoặc [www.22833.mobi](tel:08000022833). Bạn cũng có thể gọi số 0800 00 22 8 33 (miễn phí khi gọi từ máy bàn) để tìm hiệu thuốc gần nhất. Nếu dùng di động: gọi số 22 8 33 hoặc gửi tin nhắn SMS với chữ “apo” (hết 69 Cent một phút hoặc một tin nhắn).

Cháy! Làm gì khi hỏa hoạn?

Nếu bạn không thể tự dập lửa (trong mỗi tòa nhà đều có bình chữa cháy màu đỏ, đó là quy định), hãy gọi cứu hỏa khi nguy cấp.

Cứu hỏa Tel. **112**

(Giống số điện thoại gọi cứu thương, có thể gọi bằng di động hoặc máy bàn cả ngày lẫn đêm. Cuộc gọi này miễn phí)

Đợi đến khi có người trả lời, không được đập máy. Khi có người nhắc máy, bạn hãy nói thật rõ ràng:

Ai gọi - tên của bạn

Chuyện gì xảy ra - ví dụ như cháy trong bếp
Ở đâu - Địa điểm, phố và số nhà
Có người bị thương không?

Bạn phải chờ nghe hướng dẫn qua điện thoại của bộ phận cứu hộ, không được đập máy.

Khi nào tôi phải gọi cảnh sát?

Bạn cần gọi cảnh sát đến giúp nếu bị trộm đột nhập, bị cướp, nếu ai đó sử dụng bạo lực chống

lại bạn hoặc người khác, nếu bạn bị quấy rối tình dục, nếu xảy ra tai nạn giao thông và có người bị thương hoặc tranh cãi, và nếu bạn chứng kiến một hành vi phạm tội.

Bạn cũng có thể gọi khi bạn hoặc người khác gặp nguy hiểm trước khi có chuyện xảy ra, ví dụ như khi bạn nhìn thấy tên trộm đột nhập, hoặc nếu ai đó đe dọa bạn bằng bạo lực.

Cảnh sát Tel. **110**

Cuộc gọi miễn phí. Bạn có thể gọi bằng di động hoặc máy bàn cả ngày lẫn đêm.

Mọi người dân cư trú ở Đức đều có quyền gọi cảnh sát để được giúp đỡ.

Bạn hãy nói thật rõ ràng:

Ai gọi - Tên của bạn

Chuyện gì xảy ra - Ví dụ như tôi bị trộm đột nhập, cửa sổ bị đập vỡ, Laptop và tiền mặt bị lấy mất.

Ở đâu - Địa điểm, phố và số nhà

Có người bị thương không?

Bạn phải chờ nghe cảnh sát hướng dẫn qua điện thoại, không được đập máy.

Và nếu tôi cảm thấy không an toàn?

Về nguyên tắc, bạn có thể gọi cảnh sát khi cảm thấy không an toàn. Bạn không cần phải sợ. Cảnh sát coi trọng mọi cuộc gọi, phản ứng thân thiện và muốn giúp bạn. Cảnh sát là để làm việc đó mà. Cũng không sao, nếu bạn nhầm lẫn. Điều bạn không được phép làm là: gọi để đùa cho vui hoặc gọi thử xem số điện thoại đó có hoạt động không.

Ở Đức, mọi hình thức bạo lực đều bị cấm.

Bất cứ ai dùng bạo lực, kể cả đánh con, vợ hoặc chồng hoặc các thành viên khác trong gia đình hoặc đe dọa dùng bạo lực thể xác, tình dục hoặc tâm lý đều phạm pháp. Nếu bạn gặp, nhìn thấy hoặc bị đe dọa bằng bạo lực thì bạn luôn nên gọi cảnh sát. Cảnh sát Đức có những người được huấn luyện đặc biệt để giải quyết xung đột trong gia đình.

Thêm thông tin: www.polizei-dein-partner.de

Làm gì khi tôi vô tình gây ra thiệt hại cho người khác?

Chúng tôi khuyến cáo nên mua bảo hiểm trách nhiệm cá nhân. Bằng cách đó, bạn sẽ được bảo hiểm nếu phải trả một khoản tiền lớn để bồi thường thiệt hại về người và tài sản. Ví dụ như khi bạn làm hỏng hệ thống nước hoặc gây hỏa hoạn trong nhà bạn và vì thế làm hỏng đồ đạc của những người thuê nhà khác, hoặc khi bạn dùng Laptop của một người bạn và nó bị rơi từ trên bàn xuống rồi hỏng. Hoặc khi bạn đi bộ qua đường gây va chạm với một người đi xe đạp và người đó phải nhập viện. Những điều đó có thể dễ dàng xảy ra và gây thiệt hại đến tiền triệu.

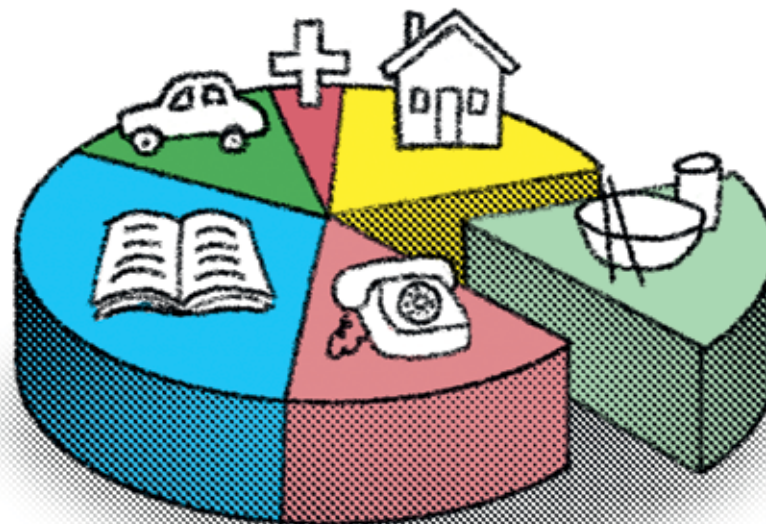
Bảo hiểm trách nhiệm cá nhân chịu những chi phí đó cho bạn. Phí bảo hiểm vào khoảng 60 đến 140 Euro một năm. Bạn cần lưu ý rằng một số thiệt hại chỉ được hãng bảo hiểm bồi thường, khi bạn đã đóng bảo hiểm bổ sung là khoản bảo hiểm bạn lựa chọn đóng thêm khi ký hợp đồng bảo hiểm trách nhiệm cá nhân, ví dụ như thiệt hại trong nhà thuê (ví dụ vỡ kính cửa sổ) hoặc khi các món đồ đi mượn bị mất cắp.

Khái quát về các hãng bảo hiểm trách nhiệm cá nhân có thể tìm thấy tại đây:

www.check24.de/privathaftpflicht

Tài khoản ngân hàng, kiểm tiền, thuế và bảo hiểm xã hội, chi phí sinh hoạt

Tiền của tôi

Làm thế nào để mở tài khoản ngân hàng?

Nếu bạn sống và làm việc ở Đức, bạn có thể dễ dàng mở một tài khoản ngân hàng (thường gọi là "Girokonto") tại một ngân hàng tùy chọn trong thành phố của bạn. Bạn cần tài khoản để nhận lương, chuyển tiền thuê nhà, rút tiền mặt tiêu hàng ngày không mất phí từ máy rút tiền, trả tiền bằng thẻ và trả tiền bảo hiểm và tiền điện thoại - vì dùng tiền mặt cho những việc này không phổ biến ở Đức. Đa số những khoản trên có thể được thanh toán hàng tháng một cách tiện lợi, tự động, an toàn và miễn phí bằng "Ủy nhiệm chi dài hạn" mà bạn không cần lo lắng về nó. Bạn có thể chuyển khoản, ủy nhiệm chi dài hạn và rút tiền mặt bằng Online-Banking (Ngân hàng trực tuyến), tại máy rút tiền của ngân hàng của bạn hoặc ở một quầy trong ngân hàng. Khi chọn ngân hàng, bạn cần lưu ý ngân hàng thu bao nhiêu phí quản lý tài khoản và phí chuyển khoản. Bạn có thể tìm thông tin trên mạng hoặc hỏi trực tiếp một nhân viên tư vấn tại ngân hàng và sau đó mới quyết định. Chủ lao động của bạn cũng có thể giới thiệu cho bạn một ngân hàng.

Tôi phải mang theo gì để mở tài khoản ngân hàng?

Bạn cần mang theo hộ chiếu và giấy chứng nhận đăng ký của sở hộ tịch cũng như sở ngoại kiều đến ngân hàng. Tùy theo loại tài khoản mà ngân hàng có thể yêu cầu giấy chứng nhận thu nhập của chủ lao động của bạn và giấy phép lao động của bạn.

Có những loại thẻ gì?

Bảng thẻ EC (cũng được gọi là thẻ ghi nợ, thẻ Giro hoặc thẻ Maestro) bạn nhận được từ ngân hàng, bạn có thể rút tiền mặt không mất phí từ máy rút tiền của ngân hàng của bạn. Bạn cũng có thể rút tiền từ máy của ngân hàng khác, những sẽ mất phí (thường là 1% và tối đa là 5 Euro). Có thể thanh toán bằng thẻ ở hầu hết các cửa hàng, cây xăng và quán ăn, mua vé tàu hỏa và mua hàng qua mạng. Bạn cũng nhận được thẻ tín dụng (Mastercard, thẻ Visa và American Express) từ mọi ngân hàng. Thường thì chi phí vào khoảng 20 đến 40 Euro một năm, ngoài ra còn mất phí

1% đến 2% khi trả tiền ngoài châu Âu. Phí rút tiền mặt tại máy rút tiền tự động khác nhau tùy thuộc loại thẻ và ngân hàng, thường là khoảng 1% đến 2% số tiền rút và ít nhất là 5 Euro.

Ngân hàng trực tuyến hoạt động thế nào?

Với dịch vụ ngân hàng trực tuyến, bạn có thể truy cập vào tài khoản của mình từ máy tính hoặc điện thoại di động thông qua trang web của ngân hàng và có thể thực hiện chuyển khoản. Ngân hàng sẽ tạo cho bạn một tài khoản để đăng nhập.

Làm thế nào để gửi tiền về Việt Nam?

Chuyển tiền ra nước ngoài từ các ngân hàng Đức mất phí khoảng 20 Euro. Ngoài ra còn cần lưu ý tỷ giá hối đoái của ngân hàng và những phụ phí của ngân hàng nhận tại Việt Nam. Những điều này cũng được áp dụng khi giao dịch ngân hàng trực tuyến. Có thể gửi tiền về Việt Nam thông qua nhà cung cấp dịch vụ chuyển tiền mặt Western Union www.westernunion.com vào một tài khoản ngân hàng hoặc để nhận tiền mặt tại một chi nhánh Western Union tại Việt Nam. Việc chuyển khoản cũng có thể được thực hiện qua mạng bằng thẻ tín dụng. Các chi nhánh ở Đức thường đặt cạnh bưu điện, bạn có thể tìm thấy vị trí các chi nhánh trên khắp thế giới trên trang web. Chi phí chuyển tiền khoảng 3 đến 40 Euro, tùy thuộc loại hình chuyển tiền, tốc độ và lượng tiền chuyển.

Những nhà cung cấp trực tuyến khác là TransferWise, Azimo, World Remit và PayPal.

Phí chuyển khoản rất khác nhau. Thông tin và so sánh giá được trang web độc lập www.geldtransfair.de cung cấp

Vietinbank có chi nhánh tại Đức ở Reuterweg 44 Frankfurt am Main, và Möllendorffstraße 44 Berlin; xem chi tiết trên www.vietinbank.de

Trước và sau thuế - những gì bị trừ đi từ lương của tôi?

Trước khi lương của bạn (lương trước thuế) được chuyển vào tài khoản ngân hàng, sẽ bị trừ thuế và khoản đóng góp bảo hiểm xã hội - trong đó bao gồm bảo hiểm y tế, bảo hiểm hưu trí, bảo hiểm chăm sóc và bảo hiểm thất nghiệp. Ví dụ nếu bạn thu nhập 1.900 Euro trước thuế một tháng, sau khi trừ tất cả các khoản bạn sẽ nhận được khoảng 1.300 Euro được chuyển vào tài khoản ngân hàng. Đó gọi là lương sau thuế.

Số tiền thuế mà bạn phải trả phụ thuộc vào mức lương trước thuế. Thu nhập hàng năm càng cao thì phần trăm thuế càng cao. Người thu nhập thấp chỉ bị trừ 14% thuế từ tiền lương, còn người có thu nhập cao bị trừ đến 45% tiền lương*. Việc tính thuế cũng phụ thuộc vào việc bạn đã lập gia đình chưa, có con hay không, cả vợ và chồng có cùng đi làm không, và bạn có phải là cha / mẹ đơn thân không (sống một mình với con cái).

Một ví dụ về các khoản khấu trừ của một người chưa lập gia đình và không có con*:

Lương trước thuế 1.900 Euro
Thuế 179,40 Euro (170 Euro thuế và 5,5% của khoản đó là phụ thu đoàn kết**)
Bảo hiểm y tế bắt buộc (8,4%) 159,60 Euro
Bảo hiểm hưu trí (9,35%) 177,65 Euro
Bảo hiểm chăm sóc (1,275%) 24,23 Euro
Bảo hiểm thất nghiệp (1,5%) 28,50 Euro

Tất cả các khoản khấu trừ là 569,38 Euro (thêm vào đó còn các khoản khấu trừ khác v/d như thuế nhà thờ)
1.900 Euro lương trước thuế - 569,38 Euro khấu trừ = 1330,63 Euro lương sau thuế

* Những con số này chỉ là một trường hợp cụ thể mang tính ví dụ để làm rõ hơn. Các khoản khấu trừ có thể thay đổi (nguồn: www.vlh.de, 2017)

** Phụ thu đoàn kết ("Soli") là khoản nộp bổ sung để tài trợ cho việc thống nhất nước Đức và cho các chi phí bổ sung của liên bang.

Hàng tháng bạn sẽ nhận được bảng lương từ chủ lao động, trong đó liệt kê chính xác những gì đã được trừ từ lương của bạn và tại sao trừ. Mỗi năm bạn còn nhận được một giấy chứng nhận thu nhập tổng quát cho cả năm.

Bạn có thể tính lương sau thuế của bạn trên trang web www.nettolohn.de

Chi phí sinh hoạt ở Đức là bao nhiêu?

Thu nhập sau thuế trung bình ở Đức vào khoảng 1.768 Euro một tháng (dựa theo tính toán của tổ chức tín dụng Vexcash cho năm 2016). Không chỉ thu nhập trung bình mà cả chi phí sinh hoạt giữa các thành phố cũng khác nhau rất nhiều. Berlin nằm ở mức trung bình với thu nhập khoảng 1.799 Euro, München nằm trên mức trung bình với 2.272 Euro, Leipzig với 1.571 Euro nằm dưới mức trung bình. Ở Đức, luật pháp quy định mức lương tối thiểu (trước thuế) đối với tất cả các ngành nghề là 8,84 Euro / giờ (2017).

Trung bình, người Đức dành khoảng 90% thu nhập sau thuế cho chi phí sinh hoạt - điều đó có nghĩa là họ có thể tiết kiệm khoảng 10% thu nhập. Chi phí sinh hoạt bao gồm tiền thuê nhà và phụ phí, thực phẩm, đi ăn nhà hàng, phương tiện giao thông công cộng và cá nhân, bảo hiểm y tế, chi phí khám bác sỹ và thuốc men, điện thoại, Internet và Tivi, quần áo và giải trí (văn hóa và thể thao). Người Đức chi nhiều tiền nhất cho thực phẩm, trung bình 28,5% thu nhập (thịt, hoa quả và rau tươi ở Đức tương đối đắt so với ở Việt Nam!), khoảng gần một phần tư thu nhập cho tiền thuê nhà, khoảng 14% cho phương tiện giao thông.

Một vài mức giá trung bình

Mua sắm cuối tuần ở siêu thị cho 2 người: 50 - 70 Euro
Đi ăn nhà hàng 2 người: 40 Euro
Vé phương tiện công cộng một tháng: 60 đến 90 Euro
Taxi: 2 Euro/km

Vé xem phim: 10 Euro
Thẻ sử dụng phòng tập thể hình một tháng: 30 Euro

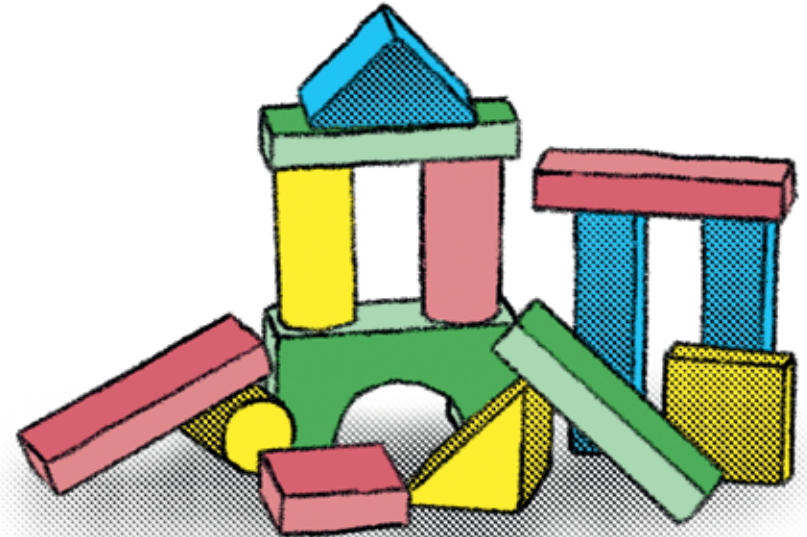
Đây chỉ là các mức giá trung bình; giá cả thực tế có thể chênh lệch rất nhiều. Nhìn chung chi phí sinh hoạt ở những thành phố lớn cao hơn ở những thành phố nhỏ.

Các thông tin hữu ích về tìm kiếm việc làm, việc làm bán thời gian và việc làm thêm

jobboerse.arbeitsagentur.de
jobs.meinestadt.de
www.nebenjob.de
www.minijob-zentrale.de

Chăm sóc trẻ em, trường học, tiền trợ cấp bố mẹ nuôi con nhỏ, trợ cấp cho con, trợ cấp thai sản, những chương trình giải trí cho con trẻ

Gia đình và con cái

Có những dịch vụ chăm sóc nào dành cho trẻ nhỏ?

TỪ 0 ĐẾN 3 TUỔI: NHÀ TRẺ

Có nhà trẻ dành cho trẻ dưới 3 tuổi. Tại đó, các cháu sẽ được nhân viên nuôi dạy trẻ đã qua đào tạo chăm sóc theo nhóm trong ngày. Các cháu có thể vui chơi và chạy nhảy, học kỹ năng vận động và cách hòa nhập trong xã hội thông qua các trò chơi phù hợp với lứa tuổi. Ngoài ra còn có chỗ ngủ để nghỉ ngơi trong ngày. Các cháu được ăn, trẻ sơ sinh có thể được nhân viên nuôi dạy trẻ cho ăn bằng sữa mẹ (đã được vắt từ trước) hoặc thực phẩm thay thế.

Nhà trẻ nhận trẻ từ 3 hoặc 6 tháng tuổi nếu bạn muốn hoặc cần. Nhiều cha mẹ chỉ gửi con vào nhà trẻ khi trẻ đã một tuổi.

Bạn có thể tự xác định thời gian gửi trẻ. Điều đó có nghĩa là bạn có thể tự quyết định khi nào đưa trẻ đến vào buổi sáng và khi nào đón vào buổi trưa hoặc chiều. Một số cha mẹ đưa con đến nhà trẻ chỉ một hoặc hai ngày mỗi tuần.

Thường thì khó có thể tìm được chỗ trong nhà trẻ, vì ở nhiều thành phố có rất ít chỗ trống. Vì vậy nhiều người Đức tìm chỗ trong nhà trẻ cho con từ khi đang mang thai, trước cả khi đứa bé sinh ra! Vì vậy nên sớm bắt đầu tìm kiếm nhà trẻ.

3 ĐẾN 6 TUỔI: TRƯỜNG MẪU GIÁO

Trẻ từ 3 tuổi thường đến Kita (trường mẫu giáo) đến khi đủ lớn để đi học. Cũng như ở nhà trẻ, các cháu cũng được những giáo viên đã qua đào tạo chuyên nghiệp chăm sóc theo nhóm ở trường mẫu giáo, cùng vui chơi, được tạo điều kiện phát triển và học những kỹ năng khác nhau, ví dụ như ngôn ngữ, cách ứng xử trong xã hội và các trò chơi trí tuệ. Các cháu có thể chạy nhảy, chơi thể thao và ra ngoài trời. Trường mẫu giáo thường bắt đầu vào buổi sáng và kết thúc vào buổi trưa hoặc chiều. Những trường mẫu giáo được mở bởi thành phố hoặc các cơ sở tư nhân. Các tên gọi "Kita",

"Kinderkrippe" (nhà trẻ) và "Kindergarten" (trường mẫu giáo) có phần hơi khó hiểu và được sử dụng khác nhau tùy theo khu vực: thông thường, các cơ sở chăm sóc trẻ em được gọi chung là "Kita" (viết tắt của "Kindertagesstätte") và cung cấp dịch vụ chăm sóc theo nhóm cho trẻ lứa tuổi nhà trẻ, theo nhóm cho trẻ lứa tuổi mẫu giáo dành cho trẻ từ 3 đến 6 tuổi và đôi khi còn có dịch vụ bán trú cho học sinh ở cùng địa điểm. Đôi khi cũng có phân biệt giữa trường mẫu giáo, chỉ học đến trưa, và Kita học cả ngày và các cháu được ăn trưa. Tuy nhiên ở một vài nơi thì Kita và trường mẫu giáo lại giống nhau; cách nói "Kita" được dùng nhiều hơn, từ "Kindergarten - Trường mẫu giáo" đôi khi bị coi là đã lỗi thời.

CHI PHÍ CHĂM SÓC TRẺ THẾ NÀO?

Nhà trẻ, Kita và trường mẫu giáo đều không bắt buộc. Điều đó có nghĩa là bạn không bắt buộc phải gửi con đến cơ sở chăm sóc. Tiền học bạn phải trả rất khác nhau tùy theo từng vùng. Chi phí cho một chỗ học cả ngày ở trường mẫu giáo khoảng 150 đến hơn 600 Euro một tháng. Ở một vài nơi thì tiền học phụ thuộc vào thu nhập; cha mẹ có thu nhập thấp thường phải trả ít tiền hơn, ở một vài nơi cha mẹ thậm chí còn không phải trả tiền. Tại Berlin, các trường mẫu giáo sẽ bắt đầu miễn phí đối với tất cả mọi người từ ngày 01.2018. Nhưng vẫn phải trả 23 Euro tiền ăn hàng tháng.

LÀM THẾ NÀO ĐỂ TÌM TRƯỜNG MẪU GIÁO CHO CON?

Hầu hết các thành phố đều có trang web giới thiệu tổng quát các cơ sở chăm sóc trẻ em.

Ví dụ ở Berlin, Sở giáo dục, thanh thiếu niên và gia đình có đưa ra một danh sách các chỗ trống ở Kita trên mạng: www.berlin.de/sen/jugend, vào mục Familie und Kinder (Gia đình và trẻ em) → Kindertagesbetreuung (Nơi trông trẻ ban ngày) → Kitas → Verzeichnis (danh sách)

NHỮNG ĐƯỜNG LINK HỮU ÍCH KHÁC:

www.daks-berlin.de (Hiệp hội các trường mẫu giáo và cơ sở bán trú cho học sinh Berlin)
www.kita-berlin.de
www.kitanetz.de

Theo luật, cha mẹ có quyền nhận được một chỗ ở nơi chăm sóc trẻ từ khi trẻ tròn 1 tuổi. Có thể đến phòng thanh thiếu niên tại địa phương lấy thẻ Kita chứng nhận quyền này. Thông tin chi tiết xem tại đây www.kitagutschein-berlin.de.

Khái quát về các nhà trẻ tại Đức có trên trang web www.kinderkrippe.de

Đôi khi các công ty lớn cũng có trường mẫu giáo / Kita riêng, được gọi là trường mẫu giáo của công ty, nơi con em cán bộ, nhân viên được chăm sóc khi bố mẹ đi làm.

CÒN CÓ DỊCH VỤ TRÔNG TRẺ NÀO KHÁC NGOÀI NHÀ TRẺ VÀ KITA KHÔNG?

Một số cha mẹ ban ngày gửi con cho các cô hoặc thầy trông trẻ, nơi các cháu được chăm sóc theo từng nhóm nhỏ. Hoặc một bảo mẫu có thể đến nhà bạn trông trẻ khi bạn đi làm.

CÁC ĐƯỜNG LINK HỮU ÍCH

www.tagesmutterberlin.de
www.guck-an-kindertagespflege.de
www.familienservice.de
www.babysitter-express.de

KHI NÀO THÌ CON TÔI PHẢI ĐI HỌC?

Mỗi đứa trẻ ở Đức, từ 6 tuổi trở lên, đều phải tới trường. Đó là nghĩa vụ ở Đức. Hầu hết các trường học đều là trường công và miễn phí. Hầu như bạn được tự quyết định sẽ cho con đi học ở trường nào trong thành phố nơi bạn sống. Nhiều trường cũng có lớp tiếng Đức cho trẻ nhập cư ("Tiếng Đức như ngoại ngữ").

Trường tiểu học ở hầu hết các bang kéo dài từ

lớp 1 đến lớp 4, ở Berlin và Brandenburg từ lớp 1 đến lớp 6. Sau đó thường có 3 bậc học khác nhau, kéo dài từ 4 đến 6 năm: con bạn sẽ đi học ở Hauptschule, Realschule (định hướng học sinh học nghề) hoặc Gymnasium (định hướng học sinh học đại học). Bậc Gymnasium kết thúc với kỳ thi Abitur (tương tự thi tốt nghiệp THPT). Nghĩa vụ đi học kéo dài 9 đến 10 năm.

Hệ thống trường học của các bang không giống nhau. Trường tiểu học ở Berlin là trường bán trú, học từ 7 giờ 30 sáng đến 4 giờ chiều và ăn trưa ở trường.

BỐ MẸ PHẢI TRẢ BAO NHIÊU TIỀN HỌC?

Các trường công không thu học phí. Chi phí sách giáo khoa khác nhau tùy thuộc từng bang. Học sinh ở Baden-Württemberg, Bayern, Bremen, Hessen, Mecklenburg-Vorpommern, Sachsen, Schleswig-Holstein và Thüringen không phải trả tiền sách giáo khoa (miễn phí tài liệu giảng dạy và học tập). Ở Berlin, cha mẹ phải đóng 100 Euro tiền sách hàng năm.

Thêm vào đó còn có tiền ăn trưa, tiền đi thăm quan (đi cùng cả lớp), đồ dùng học tập ví dụ như cặp sách, và quần áo thể thao, và chi phí chăm sóc ngoài giờ học. (xem tiếp bên dưới)

CÓ DỊCH VỤ CHĂM SÓC HỌC SINH TRƯỚC VÀ SAU GIỜ HỌC VÀ TRONG KỲ NGHỈ KHÔNG?

Học sinh tiểu học có thể được chăm sóc ngoài giờ học ở ký túc xá bán trú. Cũng như ở trường mẫu giáo và nhà trẻ, trẻ em cũng được chăm sóc bởi các giáo viên đã qua đào tạo. Đa số các ký túc xá bán trú nằm trong khuôn viên trường học hoặc trường mẫu giáo. Thông thường dịch vụ này bắt đầu từ 6 giờ sáng đến lúc bắt đầu giờ học (thường có kèm bữa sáng), và từ 16 đến 18 giờ hay vào buổi chiều tại các trường bán trú. Một số nơi còn cung cấp dịch vụ trông trẻ trong kỳ nghỉ.

Thời gian chăm sóc và chi phí rất khác nhau tùy thuộc vào từng bang và cả số lượng chỗ trống có

sẵn. Tương tự như đối với các nhà trẻ, việc tìm chỗ trống trong các ký túc xá bán trú ở một số địa phương là khá khó.

Ở Berlin, bạn phải nộp đơn đăng ký một chỗ trong nơi bán trú tại Phòng thanh thiếu niên hoặc Phòng hộ tịch của quận bạn. Tiền ăn trong trường là khoảng 37 Euro một tháng.

Các phụ huynh tham gia như thế nào?

Hội cha mẹ học sinh thường được tổ chức tại trường học và trường mẫu giáo. Tại đây, bạn có thể trao đổi với các phụ huynh khác, tích cực tham gia hoạt động, đưa ra ý tưởng, câu hỏi, các vấn đề và được tư vấn.

Thông tin hữu ích cho cha mẹ tại mỗi quận ở Berlin có trên trang **web www.eltern-info.de**.

Có những hoạt động giải trí nào cho con trẻ?

Người Đức thích dành thời gian với con cái ở ngoài thiên nhiên với không khí trong lành. Chắc chắn có một sân chơi công cộng cho gia đình có trẻ nhỏ gần nơi bạn ở. Thông thường không mất vé vào cửa. Các sân chơi cũng tạo cơ hội tốt để gặp gỡ các cha mẹ khác trong khu phố.

Những đường link hữu ích

www.spielplatznet.de
www.spielplatztreff.de
spielplatz-radar.de

Các hoạt động giải trí khác cho trẻ em, câu lạc bộ thể thao, lớp học nhạc mà nhiều thứ nữa có trong chương 7, Thời gian giải trí.

Có những quyền và hỗ trợ tài chính nào dành cho cha mẹ?

Thời gian nghỉ chăm con nhỏ: theo luật định thì sau khi sinh con, cả bố và mẹ đều được nghỉ làm,

có nghĩa là “nghỉ phép”, để chăm con. Thời gian nghỉ có thể kéo dài đến 36 tháng. Thời gian nghỉ chăm con nhỏ có thể được linh hoạt lựa chọn từ ngày sinh đến lúc trẻ 8 tuổi. Trong thời gian này, cha mẹ không được trả lương. Theo luật bảo vệ người lao động, chủ lao động không được chấm dứt hợp đồng trong thời gian này. Như vậy sau thời gian nghỉ chăm con nhỏ bạn có thể nhận lại được công việc trước đó.

Tiền trợ cấp bố mẹ nuôi con nhỏ: Sau khi sinh con, cha mẹ được nhận tiền trợ cấp nuôi con nhỏ từ nhà nước trong 14 tháng. Tiền trợ cấp bố mẹ nuôi con nhỏ có tác dụng như một khoản lương thay thế. Mức trợ cấp bố mẹ nuôi con nhỏ được xác định bởi thu nhập sau thuế của người cha hoặc người mẹ nộp đơn đăng ký nhận trợ cấp bố mẹ nuôi con nhỏ. Họ nhận được 67% thu nhập sau thuế trung bình, nhưng tối đa là 1.800 Euro một tháng. Cha mẹ thất nghiệp hoặc không có thu nhập trước khi sinh con được nhận một khoản tối thiểu hàng tháng là 300 Euro.

www.elterngeldrechner.de

Luật bảo vệ bà mẹ: Theo luật, để bảo vệ sức khỏe của bạn, từ sáu tuần trước ngày sinh dự kiến, phụ nữ mang thai không được phép đi làm. Quy định bảo vệ phụ nữ này cũng được áp dụng cho 8 tuần sau khi sinh nở. Trong thời gian này luật bảo vệ cho người mẹ không bị cho thôi việc.

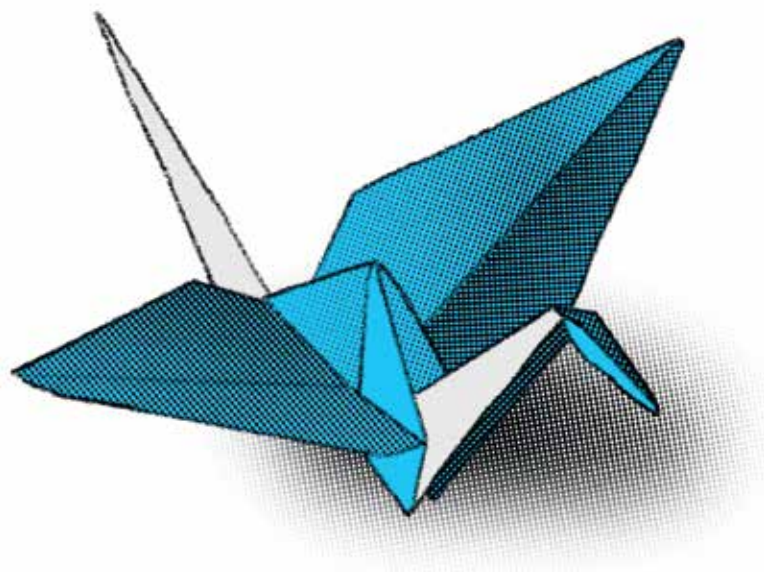
Tiền trợ cấp thai sản: Trong thời gian bảo vệ bà mẹ, khi mà người phụ nữ mang thai không được đi làm, người mẹ sẽ nhận được từ bảo hiểm y tế theo luật định tối đa 13 Euro mỗi ngày. Khoản tiền chênh lệch so với lương sau thuế sẽ được chủ lao động trả. Bác sỹ sản phụ khoa hoặc nhà hộ sinh sẽ cấp giấy chứng nhận mang thai để người phụ nữ mang thai có thể xin trợ cấp thai sản từ bảo hiểm y tế. Một mẫu đơn còn lại sẽ được chủ lao động điền vào. Tổng số tiền trợ cấp thai sản sẽ được khấu trừ từ tiền trợ cấp bố mẹ nuôi con nhỏ. Thông tin: **www.bundesversicherungsamt.de/mutterschaftsgeld.html**

Trợ cấp cho con: Bạn sẽ nhận được khoản trợ cấp 194 Euro mỗi tháng (2018) cho mỗi đứa con từ khi sinh đến sinh nhật thứ 18. Sau đó, trợ cấp cho con sẽ được trả tối đa đến sinh nhật lần thứ 26 nếu đứa trẻ vẫn đi học, học nghề hoặc thất nghiệp. Tiền trợ cấp cho con được xin tại sở lao động, nộp kèm giấy khai sinh.

Thông tin: **www.kindergeld.org**

Thể thao, văn hóa, sở thích, công việc tình nguyện, các tổ chức của người nhập cư

Thời gian giải trí

Ở hầu hết các thành phố đều có rất nhiều các hoạt động giải trí dành cho tất cả mọi người: trẻ em, người lớn, gia đình, sinh viên, thanh thiếu niên, người cao tuổi, người độc thân.

Tôi có thể chơi thể thao ở đâu?

Có nhiều câu lạc bộ thể thao như bóng đá, cầu lông, võ thuật, khiêu vũ, leo núi, bơi, luyện tập thể hình, thể dục dụng cụ, yoga, zumba và nhiều môn khác nữa. Ở Berlin có hơn 2.000 câu lạc bộ với hầu hết các môn thể thao. Mỗi quận đều có phòng tập thể hình. Các nhóm chơi thể thao tổ chức những buổi luyện tập thể dục, thể thao đa dạng ở công viên, một vài loại hình trong số đó thậm chí còn miễn phí. Có những tuyến tập chạy cho tất cả mọi người. Nhìn chung, các công viên ở Đức không thu phí vào cửa. Cũng có rất nhiều hoạt động cho trẻ em. Các nhóm thể thao cho phụ nữ mang thai và các hoạt động tập thể dục cho cha mẹ và con cái cũng tạo thêm cơ hội tốt để xây dựng các mối quan hệ mới. Bạn có thể tìm thấy các bể bơi trong nhà, bể bơi ngoài trời và hồ bơi trong vùng lân cận trên các cổng tìm kiếm (xem bên dưới).

Những đường link hữu ích

Hiệp hội thể dục thể thao giải trí Berlin:
www.btfb.de
www.berlin-sport.de
www.urbansportsclub.com
www.gratis-in-berlin.de/sport
www.muenchen.de/freizeit/sport
www.kinder-kalender.de
www.schwangerinmeinerstadt.de
www.schwimmbadcheck.de

Có những hoạt động văn hóa nào ở thành phố của tôi?

Rạp chiếu phim, hòa nhạc, rạp hát, viện bảo tàng, sự kiện, hội hè, hài kịch, cuộc sống về đêm, nhà hàng, quán bar và quán rượu – mỗi thành phố đều có những chương trình giải trí đa dạng. Bạn có thể

tìm thấy tổng quan các sự kiện mới nhất ở khắp nước Đức trên trang web www.meinestadt.de (dẫn tới chức năng tìm kiếm “Suchen und Finden in deiner Stadt” rồi kéo xuống).

Berlin

www.zitty.de
www.tip-berlin.de

München

events.in-muenchen.de
prinz.de/muenchen

Tôi có thể theo đuổi một sở thích sáng tạo và làm quen mọi người ở đâu?

Các trường học cộng đồng ở nhiều nơi tổ chức các khóa học giá rẻ đa dạng: ví dụ như may, âm nhạc và ca hát, làm đồ gỗ, vẽ tranh sơn dầu, cắm hoa, nhiếp ảnh, sân khấu và khiêu vũ, và một số khóa học khác.

Những đường link hữu ích

www.volkshochschule.de (tìm khóa học tại 400 trường học cộng đồng trên toàn quốc)
www.berlin.de/vhs/kurse (Berlin)
www.mvhs.de (München)

Làm thế nào để tôi tham gia giúp ích cho xã hội?

Nhiều người Đức tham gia hoạt động tình nguyện trong thời gian rảnh. Điều đó có nghĩa là họ tham gia công tác xã hội, tự nguyện giúp đỡ và không kiếm tiền từ công việc đó. Một số tình nguyện viên giúp đỡ người cao tuổi, trẻ em hay người tị nạn, hoặc họ làm việc cho một câu lạc bộ thể thao hoặc tổ chức cứu hộ, những người khác tham gia bảo vệ thiên nhiên và môi trường.

Tổng quan trên các trang web sau:

www.ehrenamt-deutschland.org
www.freiwilligenarbeit.de

Làm thế nào để gặp gỡ người Việt Nam và những người nhập cư khác trong khu vực lân cận?

Bạn có thể tìm thấy một danh sách các hội và địa chỉ liên hệ của người Việt Nam ở chương 8, Bồi dưỡng và tư vấn.

Người nhập cư đến từ nhiều nước khác nhau đã thành lập các tổ chức của người nhập cư ở nhiều nơi ở Đức. Họ tổ chức các buổi gặp gỡ, lễ hội, sự kiện, hoạt động tư vấn, bồi dưỡng và những hoạt động thể thao của riêng mình, và họ cũng tham gia vào các hoạt động chính trị tại địa phương.

Bạn có thể tìm thấy các tổ chức của người nhập cư trong khu vực lân cận từ các quan chức đặc trách về hòa nhập ở từng bang. Có một danh sách trên trang web:

www.bundesauslaenderbeauftragte.de/auslaenderbeauftragte-bundeslaender.html.

Bạn nhận được thông tin, ví dụ như ở Berlin từ quan chức đặc trách về nhập cư và hòa nhập của chính quyền thành phố Berlin, www.integrationsbeauftragter-berlin.de, ở München từ Bộ lao động và xã hội, gia đình và phụ nữ bang Bayern, văn phòng ở Winzererstr. 9, 80792 München, Tel. 089-126 11 988.

Bạn có thể tìm hiểu thêm về các tổ chức của người nhập cư trên trang web của Cơ quan liên bang về nhập cư và tị nạn, www.bamf.de (Menu: Willkommen in Deutschland → Verbände und Organisationen (các hiệp hội và tổ chức) → Migrantenorganisationen (các tổ chức của người nhập cư)).

Tạp chí trực tuyến Migazin, www.migazin.de, đề cập đến các chủ đề nhập cư hiện tại và chính sách nhập cư.

Gợi ý: những thứ miễn phí ở Berlin

www.gratis-in-berlin.de
www.berlin.de/kultur-und-tickets/gratis

Các khóa học tiếng Đức, học cách hòa nhập, tư vấn, các địa chỉ liên hệ của người Việt Nam

Bồi dưỡng và tư vấn

Bạn có thể tìm thấy địa chỉ sở ngoại kiều có thẩm quyền, các khóa học hòa nhập trong quân của bạn, nơi tư vấn về vấn đề nhập cư và nơi tư vấn thanh thiếu niên nhập cư một cách đơn giản và nhanh chóng tại webgis.bamf.de

Bạn có thể tìm thấy địa chỉ sở ngoại kiều gần nơi ở trên trang web www.bamf.de trong mục “Das BAMF” → “Ausländerbehörden”.

Học sinh không cần tham gia khóa học hội nhập. Có những hoạt động đặc biệt cho các cháu. Cũng có các khóa học đặc biệt cho cha mẹ, phụ nữ, thanh thiếu niên và người nhập cư không biết đọc và viết. Có khóa học tiếng Đức cho nghề nghiệp dành cho những người có trình độ tiếng Đức cao.

Tôi có phải trả tiền cho khóa học hội nhập không?

Thông thường bạn phải trả 1,20 Euro cho một giờ học của khóa học hội nhập. Bạn sẽ được nhận lại một nửa số tiền học đã đóng nếu vượt qua bài thi cuối khóa trong vòng hai năm. Nếu không có đủ tiền để trả cho khóa học, bạn có thể nộp đơn xin miễn học phí.

Tôi có thể liên hệ với ai khi cần giúp đỡ và không biết phải làm gì?

Bạn có thể liên hệ với nơi tư vấn về vấn đề di cư gần chỗ bạn ở bất cứ khi nào có thắc mắc hoặc gặp vấn đề gì. Các trung tâm tư vấn này cũng có thể giúp bạn kể cả khi bạn không thể hoặc chỉ nói được ít tiếng Đức, vì những người tư vấn có thể sắp xếp một phiên dịch biết tiếng Việt giúp bạn. Bạn không phải trả tiền tư vấn. Địa chỉ nơi tư vấn về vấn đề di cư tại thành phố của bạn có trên trang web webgis.bamf.de (Menu “Schnellsuche”).

Tôi có thể tìm các khóa học tiếng Đức khác ở đâu?

Các cơ sở sau cung cấp thông tin về các khóa học tiếng Đức tiếp theo, các khóa học trực tuyến miễn phí và các ứng dụng học tiếng Đức:

Viện Goethe
www.goethe.de

Cơ quan trao đổi hàn lâm Đức
www.daad.de

Đài phát thanh truyền hình Deutsche Welle
www.dw.com

Hiệp hội các trường học cộng đồng Đức
www.iwdl.de

Hiệp hội chuyên môn “Tiếng Đức như ngoại ngữ và ngôn ngữ thứ hai”
www.fadaf.de

Có những hội và đầu mối liên hệ dành riêng cho người Việt Nam không?

Các cơ quan, tổ chức và trang web dưới đây liên lạc và cung cấp thông tin cho cộng đồng người Việt ở Đức về những sự kiện văn hóa, các buổi gặp gỡ, tư vấn, các khóa học ngôn ngữ và hội nhập:

Đại sứ quán Cộng hòa Xã hội Chủ nghĩa Việt Nam tại Cộng hòa Liên bang Đức
www.vietnambotschaft.org
Elsenstraße 3, 12435 Berlin-Treptow
E-Mail: sqvnberlin@t-online.de
Telefon: 030 53630108

Tổng lãnh sự quán Cộng hòa Xã hội Chủ nghĩa Việt Nam
vietnam-generalkonsulat.de
Villa Hanoi, Kennedy-Allee 49, 60596 Frankfurt am Main
Telefon: 069 795 3365-0

Reistrommel e.V.
Hội “Trống cơm”
www.reistrommel-ev.de
Coswiger Straße 5, 12681 Berlin
Telefon: 030 21 75 85 48

Bundesverband der Vietnamesen in Deutschland e.V.
Hiệp hội người Việt tại Đức
www.bvd-vn.de
Herzbergstr. 33 - 34, 10365 Berlin
E-Mail: info@bvd-vn.de

Telefon: 030 68 81 63 68
(Cũng có văn phòng tại Bochum, Nürnberg và Erfurt)

Vietnamesisch-Deutsche Brücke e.V.
Hội cầu nối Việt-Đức
www.vietnam-deutschland.de
Herzbergstraße 128-139, Raum Nr. 214
10365 Berlin

Diên Hồng – Gemeinsam unter einem Dach e.V.
Hội Diên Hồng – Cùng chung một mái nhà
www.dienhong.de
Waldemarstraße 33
18057 Rostock
E-Mail: info@dienhong.de
Telefon: 0381 768 99 72

Vien Giac Pagode
Chùa Viên Giác
viengiac.de
Karlsruher Straße 6
30519 Hannover
E-Mail: info@viengiac.de
Telefon: 0511 879630

Die Vietnamesische Zeitschrift in Deutschland
Thời báo Việt Đức
thoibaovietduc.com

Những gợi ý ứng xử

Giao tiếp

Ở Đức, khi chào hỏi người ta đưa tay phải bắt tay và đồng thời luôn nhìn vào mắt nhau. Điều này được áp dụng cả cho những cuộc gặp gỡ mang tính công việc và cá nhân. Cũng nên nhìn vào mắt người đối diện trong các cuộc đối thoại, nếu không sẽ bị cho là bất lịch sự. Bạn bè rất thân khi gặp nhau trong thời gian rảnh rỗi thường chào nhau bằng một cái hôn thoáng lên má phải và trái. Tuy nhiên, kiểu chào này không thích hợp trong môi trường làm việc.

Người ta xưng tên trên điện thoại. Điều này áp dụng cho cả người gọi lẫn người được gọi.

Khi gặp gỡ lần đầu, người trưởng thành xưng hô với nhau bằng ngôi “Sie” (lịch sự). Nếu người đối diện muốn xưng hô bằng ngôi “Du” (thân mật), thì người đó sẽ đề nghị với bạn. Nếu một người trưởng thành xưng hô với bạn bằng ngôi “Du” thì bạn cũng có thể xưng hô “Du” với người đó. Bạn luôn có thể nói chuyện với trẻ con bằng ngôi “Du”.

Trong mọi tình huống, kể cả khi nói với trẻ em, hãy luôn nói “bitte” (làm ơn) khi hỏi điều gì, mua sắm, đặt hàng hoặc muốn có gì, và “danke” (cảm ơn) khi bạn nhận được gì đó.

Người Đức rất thẳng thắn và trung thực. Họ nói những gì họ nghĩ. Và họ nghĩ những gì họ nói. Cả những vấn đề và các bất đồng cũng được giải quyết trực tiếp, và lý tưởng nhất là trao đổi hết một cách thân thiện, điềm đạm và hướng tới giải pháp.

Đặc biệt, người Đức rất khách quan và rõ ràng trong công việc. Điều đó có nghĩa là họ sẽ phê bình thẳng thắn trong công việc, nhưng không mang tính cá nhân. Họ không muốn xúc phạm bất kỳ ai, mà chỉ đơn giản là muốn làm việc tốt nhất có thể. Tất cả các đồng nghiệp của bạn và cả bạn nữa, thậm chí còn được mong đợi là sẽ đặt ra những câu hỏi mang tính chất phê bình và đưa ra

những ý kiến, ý tưởng và đề xuất cải thiện.

Hãy hỏi nếu bạn không hiểu hoặc không biết điều gì. Ở Đức, điều này không được coi là điểm yếu mà thể hiện bạn thực sự chú ý để làm tốt một việc gì đó. Đề nghị được giúp đỡ không có gì là sai cả, mà còn luôn được đánh giá tích cực. Nếu bạn nhầm lẫn hoặc mắc lỗi, hãy nói ra. Ở Đức, việc này được coi là một điểm mạnh.

Nhìn chung, người Đức mỉm cười ít hơn người Việt một chút. Vì vậy, người Đức trong lần gặp đầu tiên đôi khi có vẻ như cau có, lạnh lùng, bất lịch sự và khó gần, nhưng thực ra họ hầu như không như vậy. Thông thường, một vẻ mặt nghiêm nghị có nghĩa là họ tôn trọng và coi trọng bạn. Người Đức luôn hiểu mỉm cười là tích cực, thân thiện và vui vẻ. Điều đó không có nghĩa là bạn nên mỉm cười ít thôi! Nhưng để tránh gây hiểu lầm, tốt hơn bạn nên nhận thức được rằng, mỉm cười ở Đức có ý nghĩa hơi khác. Với óc hài hước người ta có thể hòa nhập tốt ở Đức, người Đức rất thích cười thực sự!

Một số câu hỏi về đời tư hoàn toàn bình thường ở Việt Nam lại không thông dụng ở Đức khi chưa đủ thật thân thiết với nhau. Hỏi về tuổi, thu nhập và hỏi xem người khác đã kết hôn chưa thường bị coi là bất lịch sự. Tuy nhiên, khi trò chuyện không có chủ đề nào thật sự cấm kỵ, người Đức đã quen với việc biểu lộ ý kiến của họ bất cứ lúc nào một cách tự do và không sợ hãi. Chính trị và lịch sử cũng là những chủ đề được phép bàn luận. Đa số người Đức cởi mở với thế giới, tự vấn bản thân mình và hầu như không thể hiện cảm xúc yêu nước thái quá. Cần tránh những nhận xét mang tính phân biệt chủng tộc, thành kiến giới tính hoặc phân biệt đối xử. Cả những chuyện tiểu lâm hoặc nhận xét mang tính tôn sùng liên quan đến Hitler, sự thăm sát người Do Thái và chủ nghĩa Quốc xã là không phù hợp. Ở Đức đó là những chủ đề nghiêm túc, tuy không bị né tránh và không bị cấm kỵ, nhưng cần phải được đề cập đến một cách đầy trách nhiệm và khách quan.

Ăn và uống

Trước khi uống người ta sẽ chạm cốc và nói “Prost!” (Chúc sức khỏe!). Đừng quên nhìn vào mắt người chạm cốc với bạn.

Mọi người sẽ cùng bắt đầu ăn - sau khi mỗi người đều đã nhận món của mình trên bàn ăn. Hãy chờ tới khi 1 người nói “Guten Appetit!” - “chúc ăn ngon!”. Trong khi ăn bạn nên đặt 2 cẳng tay trên bàn nhưng không nên đặt cả khuỷu tay. Bạn hãy tránh việc nhai chóp chép, tránh vừa nhai vừa mở miệng và không nói chuyện khi trong miệng vẫn còn thức ăn. Để thể hiện sự lịch sự, chỉ nên rời bàn ăn khi mọi người đều đã ăn xong.

Hầu như uống rượu bị cấm khi làm việc (và thường cả trong bữa trưa trong ngày làm việc). Kể cả khi tụ tập trong nhóm riêng, cũng cần tôn trọng nếu một người từ chối uống đồ uống có cồn. Không nên ép bất cứ ai uống nếu người đó đã từ chối một lần và không bao giờ gọi hoặc phục vụ rượu bia khi chưa hỏi. Nguyên tắc được áp dụng mọi lúc, chứ không chỉ khi uống rượu bia là: nếu người Đức nói “không”, thì họ thật sự không muốn.

Trong nhà hàng, quán cafe hoặc quán bar, người Đức thường cho người phục vụ khoảng 5 phần trăm tổng hóa đơn, gọi là Trinkgeld - tiền boa, khi được phục vụ tốt và thân thiện. Đây không phải là điều bắt buộc hay một quy tắc cố định, và khi bạn không hài lòng với khâu phục vụ bạn không cần phải đưa thêm Trinkgeld.

Chung sống

Trước pháp luật và cả trong tâm trí của người Đức, tất cả mọi người đều bình đẳng. Điều đó cũng có nghĩa, trong cách đối xử giữa mọi người với nhau không có thứ bậc - tất cả đều được tôn trọng như nhau, bất kể trẻ hay già, người bản địa hay người nước ngoài, phụ nữ, đàn ông hay trẻ nhỏ, giám đốc công ty hay người lao công.

Trẻ em cũng được đảm bảo rất cao về sự riêng tư và quyền bất khả xâm phạm. Bạn không bao giờ nên động vào một đứa trẻ lạ - người Đức không hề thích điều này.

Bạn luôn nên đến các cuộc hẹn đúng giờ. Đến muộn được coi là rất bất lịch sự. Nếu bạn không thể đến đúng giờ, hãy thông báo càng sớm càng tốt và xin lỗi. Chỉ nên nói lý do tại sao bạn đến muộn nếu đó là sự thật. Bạn nên tránh kiểm soát (đường đông, thời tiết, nói dối), điều này sẽ tạo ấn tượng rất xấu.

Người Đức cần nhiều không gian riêng tư. Việc chen chúc và động chạm cơ thể người bạn không quen biết thường làm họ khó chịu. Nếu bạn phải xếp hàng ở bất cứ đâu, hãy giữ khoảng cách vừa đủ với người đứng trước bạn. Trước khi bạn vào thang máy, lên xe buýt hoặc tàu hỏa, hãy đợi đến khi tất cả mọi người đều đã xuống hết. Chen lấn xô đẩy bị coi là rất bất lịch sự.

Khi một người già không thể đứng và đi lại tốt, hoặc một phụ nữ mang bầu, người khuyết tật hoặc người bị thương, một người bế em bé lên xe buýt hoặc tàu thì thông thường, bạn nên đứng dậy và nhường chỗ ngồi cho họ.

Người Đức thích tiệc tùng, nhưng vào ngày thường họ cũng muốn yên tĩnh, điều độ và quy củ. Bạn cần chú ý việc giữ yên tĩnh vào ban đêm và ngày chủ nhật (*xem chương Tổ ấm mới của tôi*).

Bạn nên tránh vứt rác xuống đất, ra đường phố hoặc bỏ lại ở bất cứ nơi nào.

Không nên dùng tiền mặt làm quà tặng ở Đức. Những món quà thông thường cho các tiệc mời và ngày lễ là bánh ngọt, bánh quy và các loại đồ ngọt và đồ ăn vặt (tốt nhất là đồ tự làm), hoặc hoa và đồ chơi cho trẻ em. Thông thường, người được nhận quà sẽ mở quà ngay trước mắt người tặng.

Sự đa dạng văn hóa ở Đức

Đức là một đất nước rất đa dạng về văn hóa (“đa văn hóa”), rất nhiều người nhập cư từ các nước khác nhau đã sống ở đây từ rất lâu và để lại dấu ấn của họ trên đất nước này. Điều đó có nghĩa là bạn sẽ tiếp xúc không chỉ với người Đức mà cả nhiều người đến từ các nước và nền văn hóa khác nhau trong cuộc sống và công việc hàng ngày. Người nước ngoài đến từ 180 quốc gia khác nhau sinh sống tại Berlin. Nhiều người nhập cư đến từ Thổ Nhĩ Kỳ, Syria, Nga, Ý, Ba Lan, Bungari, Afghanistan hoặc từ các nước châu Phi. Gần một phần ba dân số Berlin là người gốc ngoại quốc. Có hơn 15.000 người Việt Nam đăng ký ở Berlin. Bạn có biết, ở hầu hết các thành phố Đức đều có nhà hàng Việt Nam và món ăn Việt Nam rất được ưa chuộng tại Đức?

Trải nghiệm từ những người Việt trẻ khởi nghiệp qua những thước phim

<https://www.goethe.de/ins/vn/vi/kul/sup/vbe.html>

